

خبرنامه

اصلاح قیمت بنزین لازم است، اما نه در هر شرایطی

یک اقتصاددان با تاکید بر اینکه اصلاح قیمت بنزین ممکن است در بلندمدت ضروری باشد، گفت: اجرای این سیاست به زمان و شرایط اقتصادی کشور بستگی دارد و در شرایطی که مردم با تورم، کاهش قدرت خرید و فشارهای ناشی از جنگ مواجهند، افزایش قیمت بنزین می تواند پیامدهای اجتماعی و اقتصادی به همراه داشته باشد.

مرز میان «سیاست اضطراری» و «سیاستی که خودش بحران اقتصادی جدید ایجاد می کند» کجاست؟ این پرسشی است که در شرایط جنگی و در حالی که خانوارها همزمان با تورم، کاهش قدرت خرید و افزایش هزینه‌های زندگی مواجهند، درباره سیاست بنزینی دولت اهمیت بیشتری پیدا می کند.

در همین زمینه، البرت بغزیان - اقتصاددان و استاد دانشگاه تهران - در گفت‌وگو با ایسنا، با انتقاد از زمان و شیوه مطرح‌شدن افزایش قیمت بنزین، معتقد است اگر قرار است قیمت این حامل انرژی اصلاح شود، این اقدام باید در شرایط باثبات‌تر و با یک سیاست قابل پیش‌بینی انجام شود، نه در شرایطی که اقتصاد و خانوارها با مجموعه‌ای از فشارهای هم‌زمان مواجه‌اند.

«بدترین زمان» برای تصمیم‌گیری درباره بنزین

بغزیان با اشاره به تجربه افزایش قیمت بنزین در سال‌های گذشته اظهار کرد: افزایش قیمت بنزین پیش از این نیز در زمان مناسبی انجام نشده و تجربه آن نشان داده که انتخاب زمان نامناسب می‌تواند پیامدهای اجتماعی و اقتصادی به همراه داشته باشد.

وی با اشاره به شرایط فعلی گفت: اکنون نیز که دوباره بحث تغییر قیمت بنزین مطرح شده، نباید صرفاً به دلیل مشکلات موجود، هزینه سیاست‌گذاری‌های گذشته را بر دوش مردم گذاشت. این اقتصاددان با بیان اینکه مشکلات مربوط به مصرف بنزین و قاچاق را باید از دیدگر تکبیک کرد، گفت: اگر مسئله مصرف بالای بنزین است، می‌توان از ابزارهایی مانند سهمیه‌بندی برای مدیریت مصرف استفاده کرد؛ اما اگر مسئله قاچاق است، باید با قاچاق مقابله شود.

چرا باید قاچاق را با گران کردن بنزین برای مصرف کننده حل کنیم؟

بغزیان درباره قاچاق بنزین گفت: اگر دولت معتقد است بنزین قاچاق می‌شود، باید جلوی قاچاق را بگیرد، نه اینکه برای حل مسئله قاچاق، قیمت بنزین را برای مردم افزایش دهد. وی با اشاره به گستردگی قاچاق سوخت اظهار کرد: قاچاق بنزین در مقیاس گسترده نمی‌تواند صرفاً با ابزارهایی مانند حمل مقدار کمی سوخت در ظروف انجام شود و اگر قاچاق گسترده وجود دارد، باید سازمان‌یافته باشد. در چنین شرایطی باید بررسی شود که این سوخت چگونه از مبادی مختلف خارج می‌شود و چرا با وجود نظارت‌ها امکان قاچاق وجود دارد. بغزیان تأکید کرد: اگر دولت مشکل را قاچاق می‌داند، باید با قاچاقچی برخورد کند و نمی‌توان هر بار برای حل این مسئله، هزینه بیشتری بر مصرف‌کننده تحمیل کرد. این مشکل مردم نیست که الان بنزین قاچاق می‌شود؛ این وضعیت نتیجه تغییرات نرخ ارز و اختلاف قیمت بنزین در ایران با کشورهای همسایه است. این اقتصاددان با اشاره به اختلاف قیمت بنزین در ایران و کشورهای همسایه گفت: پایین‌تر بودن قیمت بنزین در ایران، در مقایسه با کشورهای همجوار، انگیزه قاچاق را افزایش می‌دهد؛ با این حال، راه‌حل این مسئله نباید صرفاً افزایش قیمت برای مصرف‌کننده باشد.

مشکل بنزین فقط مصرف نیست

این اقتصاددان در ادامه با اشاره به استدلال‌های مربوط به مصرف بالای بنزین گفت: اگر مسئله مصرف بالاست، می‌توان از سیاست‌هایی مانند سهمیه‌بندی استفاده کرد تا مصرف مدیریت شود و افراد به سمت استفاده بیشتر از حمل‌ونقل عمومی سوق پیدا کنند. اما نمی‌توان با افزایش قیمت، صرفاً مصرف‌کننده را تنبیه کرد. بغزیان با اشاره به شرایط اقتصادی کشور گفت: در شرایطی که هزینه‌های دولت به دلیل جنگ افزایش پیدا کرده، درآمدها با مشکل مواجه شده، تورم وجود دارد و مردم نیز تحت فشار هستند، منطقی نیست فشار جدیدی از طریق افزایش قیمت بنزین به خانوارها وارد شود. اگر مشکل قاچاق است، باید قاچاق را متوقف کرد.

افزایش قیمت بنزین؛ موج جدید گرانی؟

بغزیان در ادامه نسبت به آثار تورمی افزایش قیمت بنزین هشدار داد و گفت: افزایش قیمت بنزین می‌تواند خود را در هزینه‌های حمل‌ونقل نشان دهد و از این مسیر بر قیمت سایر کالاها و خدمات نیز اثر بگذارد. وی با اشاره به حمل‌ونقل شهری و بین‌شهری اظهار کرد: افزایش هزینه سوخت می‌تواند به سرعت در هزینه‌های حمل‌ونقل خود را نشان دهد. حتی پیش از اجرای افزایش قیمت، مطرح شدن مداوم این موضوع می‌تواند بر انتظارات مردم و فعالان اقتصادی اثر بگذارد.

همین که می‌گویید قیمت بنزین قرار است بالا برود، بعضی‌ها جلوتر افزایش قیمت می‌دهند

بغزیان با اشاره به اثر روانی و انتظاری بحث افزایش قیمت بنزین گفت: وقتی دولت اعلام می‌کند که در حال بررسی افزایش قیمت است، برخی افراد ممکن است پیش از اجرای تصمیم، قیمت کالاها و خدمات خود را افزایش دهند. اگر افزایش قیمت بنزین در نهایت اجرا نشود، ممکن است افزایش‌های قبلی همچنان در قیمت‌ها باقی بماند.

بغزیان همچنین به تعدد اظهارنظرهای مسئولان درباره قیمت بنزین اشاره کرد و گفت: این مقام دولتی می‌گوید تا پایان سال برنامه‌ای برای افزایش قیمت وجود ندارد، مقام دیگری از بررسی سناریوهای صحت می‌کند و رئیس‌جمهور نیز از افزایش محدود قیمت سخن می‌گوید. این پراکندگی را در اظهارنظرها می‌تواند انتظاراتی در جامعه ایجاد کند و خود به افزایش قیمت‌ها دامن بزند.

چرا باید در شرایط جنگی یک دغدغه دیگر به مردم اضافه کنیم؟

بغزیان با اشاره به شرایط اقتصادی و معیشتی کشور گفت: مردم در شرایط فعلی با مسائل مختلفی از جمله هزینه‌های ناشی از جنگ، کاهش قدرت خرید و افزایش قیمت‌ها مواجه‌اند. وقتی اقتصاد با این حجم از مشکلات مواجه است، دولت باید دقت کند که با یک تصمیم جدید، دغدغه دیگری به مردم اضافه نکند.

این اقتصاددان گفت: اگر قرار باشد قیمت بنزین اصلاح شود، بهتر است این کار در زمانی انجام شود که شرایط اقتصادی باثبات‌تر شده باشد و مردم نیز با این حجم از مشکلات و فشارهای اقتصادی مواجه نباشند.

افزایش تدریجی یا شوک قیمتی؟

بغزیان درباره شیوه اصلاح قیمت بنزین نیز گفت: این موضوع که قیمت یکباره افزایش پیدا کند یا به شکل تدریجی تغییر کند، به نحوه سیاست‌گذاری بستگی دارد و برخی سیاست‌گذاران به «شوکرمانی» اعتقاد دارند در سیاست شوکرمانی، قیمت یک کالا در یک مرحله با افزایش قابل توجه مواجه می‌شود تا مصرف‌ر در رفتار اقتصادی مردم سریع‌تر تغییر کند؛ اما این شیوه می‌تواند شوک قیمتی ایجاد کند.

این اقتصاددان در مقابل بر اهمیت قابل پیش‌بینی بودن سیاست قیمت‌گذاری تأکید کرد و گفت: اگر قرار باشد قیمت بنزین افزایش پیدا کند، می‌توان از قبل اعلام کرد که مثلاً در یک زمان مشخص و به میزان مشخصی افزایش پیدا خواهد کرد تا مردم و فعالان اقتصادی بتوانند خود را با آن تطبیق دهند.

بغزیان با اشاره به تجربه‌های گذشته اظهار کرد: قابل پیش‌بینی بودن قیمت و سیاست دولت، خود یک نوع سیاست‌گذاری است؛ اما مشکل اینجاست که گاهی دولت‌ها به تصمیمات دولت قبلی پایبند نمی‌مانند و سیاست‌های قبلی کنز گناشته می‌شود. در چنین شرایطی، مردم و فعالان اقتصادی نمی‌دانند باید انتظار چه تصمیمی را داشته باشند و همین عدم قطعیت می‌تواند به اقتصاد آسیب بزند.

اصلاح قیمت؛ بله! اما نه در هر شرایطی!

بغزیان در جمع‌بندی دیدگاه خود درباره قیمت بنزین گفت: اصلاح قیمت بنزین ممکن است در بلندمدت لازم باشد، اما زمان و بازی اجرای آن اهمیت زیادی دارد. در شرایطی که کشور با مجموعه‌ای از مشکلات و هزینه‌های ناشی از جنگ مواجه است، اضافه کردن افزایش قیمت بنزین به این فشارها، تصمیم مناسبی نیست.

این اقتصاددان گفت: اگر شرایط اقتصادی کشور به ثبات رسید و مشکلات و فشارهای فعلی کاهش پیدا کرد، می‌توان درباره اصلاح قیمت بنزین تصمیم گرفت؛ اما در شرایط فعلی، افزایش قیمت بنزین نباید به عنوان راه‌حل مشکلات موجود بر دوش مردم گذاشته شود.

بازار از دست رفته

صادرات آزاد شد؛ اما مشتری‌ای که رفت هم برمی‌گردد؟

فرصت امروز: رفع یک ممنوعیت صادراتی روی کاغذ اتفاق ساده‌ای

است. بخشنامه صادر می‌شود، گمرک در جریان قرار می‌گیرد و صادرکننده دوباره اجازه پیدا می‌کند کالا را از مرز خارج کند. اما در آن سوی مرز اتفاق دیگری افتاده است که با بخشنامه قابل بازگشت نیست: مشتری خارجی در مدتی که کالای ایرانی در دسترس نبوده، باید نیاز خود را از جایی تأمین می‌کرده است.

همین مسئله خبر تازه رفع ممنوعیت صادرات ۲۴ کد تعرفه‌ای محصولات کشاورزی را از یک خبر مقرراتی به یک مسئله جدی کسب‌وکار تبدیل می‌کند.

براساس ابلاغ تازه، معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در قالب هفدهمین فهرست مستثنیات، ۲۴ کد تعرفه‌ای را از ممنوعیت صادرات خارج کرده و سازمان توسعه تجارت نیز موضوع را به گمرک ابلاغ کرده است. اقلامی از انواع ماهی و میگو تا خیار، بادمجان، خربزه، برخی محصولات غذایی و انواع سس در این فهرست دیده می‌شوند و اعتبار دستورالعمل نیز «تا اطلاع ثانوی» اعلام شده است.

اما برای صادرکننده سؤال اصلی دیگر این نیست که «آیا اجازه صادرات دارم؟»

سؤال مهم‌تر این است:

آیا هنوز کسی منتظر خرید کالای من است؟

مشتری خارجی منتظر بخشنامه ما نمی‌ماند

فرش کنیز یک صادرکننده ایرانی سه سال برای ساختن بازار خود در یک کشور همسایه تلاش کرده است.

نماینده پیدا کرده، نمونه فرستاده، استاندارد گرفته، روی قیمت مذاکره کرده و سرانجام وارد فهرست تأمین‌کنندگان یک خریدار عمده شده است.

مشتری هر ماه ۵۰ هزار دلار از او خرید می‌کند.

بعد صادرات محصول متوقف می‌شود.

صادرکننده ممکن است برای مشتری توضیح دهد که مشکل از شرکت نیست و مقررات داخلی تغییر کرده است. مشتری نیز شاید شرایط را درک کند.

اما کارخانه یا فروشگاه خارجی همچنان کالا لازم دارد.

او نمی‌تواند خط تولید یا قفسه فروشگاهش را به احترام صادرکننده ایرانی خالی نگه دارد.

پس به سراغ ترکیه، هند، پاکستان، چین یا هر تأمین‌کننده دیگری می‌رود که بتواند همان محصول را تحویل دهد.

تأمین‌کننده جدید نمونه می‌فرستد.

کیفیت بررسی می‌شود.

قیمت مذاکره می‌شود.

قرارداد بسته می‌شود.

سیستم لجستیک شکل می‌گیرد.

و بعد از چند ماه، چیزی اتفاق می‌افتد که برای صادرکننده ایرانی بسیار مهم است:

تأمین‌کننده جدید دیگر «جدید» نیست.

او تبدیل به تأمین‌کننده عادی مشتری شده است.

حالا ممنوعیت ایران برداشته می‌شود.

اما چرا مشتری باید دوباره تغییر کند؟

هزینه تغییر تأمین‌کننده به نفع رقیب کار می‌کند

در مدیریت و بازاریابی مفهومی به نام Switching Cost یا هزینه تغییر وجود دارد.

وقتی مشتری از یک تأمین‌کننده به تأمین‌کننده دیگر می‌رود، فقط قیمت کالا را مقایسه نمی‌کند. تغییر فروشنده می‌تواند هزینه آزمایش محصول، کنترل کیفیت، مذاکره قرارداد، تنظیم حمل‌ونقل، تغییر فرآیند داخلی و حتی ریسک اختلال در تولید را به همراه داشته باشد. همین هزینه در ابتدا به نفع صادرکننده ایرانی بود.

مشتری‌ای که سال‌ها از ایران خرید کرده بود، برای تغییر تأمین‌کننده انگیزه زیادی نداشت.

اما ممنوعیت صادرات او را مجبور کرد این هزینه را یک بار پرداخت کند.

حالا معادله برعکس شده است.

صادرکننده ایرانی برای بازگشت باید مشتری را قانع کند دوباره هزینه تغییر را بپردازد.

یعنی همان مانعی که قبلاً مشتری را نزد ما نگه می‌داشت، اکنون می‌تواند او را نزد رقیب نگه دارد.

این یکی از مهم‌ترین هزینه‌های پنهان بی‌ثباتی صادرات است.

فروش از دست‌رفته فقط فروش همان ماه نیست

فرض کنیم همان مشتری خارجی ماهانه ۵۰ هزار دلار خرید داشته است. اگر صادرات برای چهار ماه متوقف شود، اولین محاسبه بسیار ساده است: ۲۰۰ هزار دلار فروش از دست رفته است.

اما این فقط سطح اول زیان است.

اگر مشتری در این مدت تأمین‌کننده جدیدی پیدا کند و دیگر برگردد، باید ارزش کل رابطه آینده را نیز در نظر گرفت.

فرض کنیم انتظار داشتیم مشتری حداقل پنج سال دیگر به خرید ادامه دهد. فروش سالانه ۶۰۰ هزار دلار است.

در این صورت رابطه‌ای چندمیلیون‌دلاری در معرض خطر قرار گرفته است.

البته فروش با سود یکی نیست و برای ارزش‌گذاری دقیق باید حاشیه سود، نرخ حفظ مشتری، هزینه خدمت‌رسانی و ارزش زمانی پول را نیز

اقتصاد امروز

وقتی صادرات متوقف می‌شود، رقبا جای ما را می‌گیرند و بازگشت به بازار همیشه به این سادگی نیست.

هدف این است که مشتری مجبور نباشد یکباره تأمین‌کننده جدید خود را کنار بگذارد.

گاهی واقع‌بینانه‌ترین هدف این نیست که فوراً ۱۰۰ درصد سفارش قبلی را پس بگیریم.

ممکن است بهتر باشد ابتدا ۲۰ درصد خرید مشتری را دوباره به دست آوریم.

اگر عملکرد مناسب باشد، سهم سفارش به تدریج افزایش پیدا می‌کند. صادرکننده باید مشتریان ازدست‌رفته را طبقه‌بندی کند

همه مشتریان سابق ارزش یکسانی برای بازگرداندن ندارند.

یک جدول ساده بسازید و مشتریان را براساس چهار عامل امتیاز دهید:

ارزش فروش سالانه، حاشیه سود، احتمال بازگشت و هزینه بازگرداندن.

ممکن است مشتری‌ای سالانه یک میلیون دلار خرید داشته باشد، اما قرارداد سه‌ساله با رقیب بسته باشد. صرف زمان زیاد برای بازگرداندن فوری او شاید منطقی نباشد.

در مقابل، مشتری ۳۰۰ هزار دلاری ممکن است هنوز از تأمین‌کننده جایگزین ناراضی باشد و با یک پیشنهاد مناسب سریع بازگردد.

بنابراین تیم فروش باید به جای تماس یکسان با همه مشتریان، Return Priority Score را امتیاز اولویت بازگشت بسازد.

مشتریان با ارزش بالا و احتمال بازگشت زیاد در اولویت اول قرار می‌گیرند.

این کار منابع محدود تیم صادرات را به جایی هدایت می‌کند که احتمال بازده بیشتری دارد.

قبل از ممنوعیت بعدی چه می‌توان کرد؟

صادرکننده نمی‌تواند تمام ریسک‌های سیاست تجاری را کنترل کند، اما می‌تواند میزان آسیب‌پذیری خود را کاهش دهد.

اولین راه، تنوع جغرافیایی بازار است. اگر ۸۰ درصد صادرات یک شرکت به یک کشور باشد، هر اختلال می‌تواند بخش بزرگی از درآمد را متوقف کند.

دوم، حفظ ارتباط با مشتری حتی هنگام توقف صادرات است. بدترین کار این است که شرکت تا زمان رفع مشکل ناپدید شود. مشتری باید بداند صادرکننده همچنان فعال است و برای بازگشت برنامه دارد.

سوم، استفاده از قراردادهای حرفه‌ای‌تر است. شرایط مربوط به تغییر مقررات، محدودیت صادرات، تأخیر و سایر رخدادهای خارج از کنترل

طرفین باید پیش از بحران مشخص شده باشد.

چهارم، شرکت می‌تواند در بازارهای مهم درباره موجودی محلی، شریک توزیع یا روش‌های قانونی دیگری برای افزایش تاب‌آوری زنجیره تأمین فکر کند.

و پنجم، مدیر باید ریسک مقررات را مثل ریسک ارز یا مواد اولیه وارد داشبورد مدیریت خود کند.

اگر مقررات بتواند یک‌شنبه جریان درآمد را متوقف کند، دیگر یک موضوع اداری نیست؛ ریسک عملیاتی کسب‌وکار است.

یک عدد تازه برای داشبورد صادرات

شرکت‌های صادرکننده معمولاً میزان صادرات، تعداد مشتری و ارزش سفارش را اندازه می‌گیرند.

یک شاخص دیگر نیز اضافه کنید:

درصد درآمد صادراتی در معرض ریسک مقرراتی.

مثلاً اگر شرکت ۱۰ میلیون دلار صادرات دارد و هفت میلیون دلار آن مربوط به محصولاتی است که سابقه محدودیت یا ممنوعیت

صادرات دارند، بخش بزرگی از درآمد شرکت در برابر تغییر مقررات آسیب‌پذیر است.

بعد سناریو بسازید:

اگر صادرات محصول اصلی سه ماه متوقف شود چه مقدار نقدینگی از دست می‌رود؟

چه تعداد مشتری مجبور به یافتن تأمین‌کننده جایگزین می‌شوند؟ چه مقدار هزینه برای بازگرداندن آنها لازم خواهد بود؟

شرکت چند ماه می‌تواند این شرایط را تحمل کند؟

این تمرین شاید خوشایند نباشد، اما بسیار ارزان‌تر از مواجه‌شدن بدون برنامه با بحران واقعی است.

مجوز صادرات برگشته؛ رابطه تجاری چطور؟

خبر رفع ممنوعیت صادرات ۲۴ کد تعرفه‌ای برای فعالانی که محصولاتشان در فهرست قرار گرفته خبر مثبتی است. اما عبارت «تا اطلاع ثانوی» در ابلاغیه نیز یادآور یک واقعیت مهم است: مدیر

صادرات باید علاوه بر بازار، ریسک مقررات را هم مدیریت کند.

برای سیاست‌گذار، صادرات ممکن است در جدول‌های آماری با وزن و ارزش دلاری اندازه‌گیری شود.

برای یک شرکت اما صادرات مجموعه‌ای از روابط تجاری است.

هر مشتری خارجی نتیجه ماه‌ها مذاکره، اعتمادسازی، آزمایش و تحویل موفق است. وقتی جریان صادرات قطع می‌شود، این سرمایه نامشهود نیز در معرض خطر قرار می‌گیرد.

به همین دلیل شاید هزینه واقعی یک ممنوعیت صادراتی را نباید فقط با مقدار کالایی اندازه گرفت که پشت مرز مانده است.

باید پرسید:

چند مشتری در این مدت مجبور شدند یاد بگیرند بدون ما کار

کنند؟

و وقتی ممنوعیت برداشته شد، کار تازه آغاز می‌شود.

گمرک می‌تواند دوباره اجازه خروج کالا را صادر کند؛ اما هیچ بخشنامه‌ای نمی‌تواند مشتری ازدست‌رفته را مجبور کند برگردد.

علت گرانی طلا و سکه در بازار داخلی چیست؟

رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران با اشاره به کاهش ۲۵ دلاری اونس جهانی طلا در هفته گذشته، از رشد قیمت‌ها در بازار داخلی خبر داد و گفت: به علت افزایش ۲۲ هزار تومانی نرخ ارز طی مدت اخیر، بازار داخلی طلا با جهش قیمتی روبرو شده است. نادرپذرافشان در گفت‌وگو با ایسنا، درباره وضعیت هفتگی بازار طلا و سکه گفت: از شنبه هفته گذشته تا امروز و در این لحظه (ساعت ۱۵) اونس جهانی طلا با وجود نوسانات افزایشی و کاهشی در مجموع با کاهش ۲۵ دلاری روبرو شده و با شاخص ۴۴۳۰ دلار به تعطیلات پایان هفته رفت.

وی افزود: با این حال علیرغم کاهش اونس جهانی طلا، بازار داخلی اما از هفته گذشته تا امروز به علت افزایش ۲۲ هزار تومانی نرخ ارز در بازار آزاد با افزایش روبرو شده و در این لحظه هر مثقال طلا ۱۷ عیار با افزایش هفت میلیون و ۷۵۰ هزار تومانی به ۱۰۲ میلیون و ۶۷۰ هزار تومان، هر گرم طلای ۱۸ عیار با رشد یک میلیون و ۷۹۰ هزار تومانی نسبت به روز گذشته به ۲۳ میلیون و ۶۷۰ هزار تومان رسیده است.

رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران ادامه داد: سکه تمام بهار آزادی طرح جدید نیز با رشد ۱۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تومانی به ۲۳۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، تمام سکه طرح قدیم با رشد ۱۸ میلیون تومانی به ۲۳۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، نیم سکه با رشد هشت میلیون تومانی به ۱۱۹ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، ربع سکه با رشد چهار میلیون تومانی به ۴۶ میلیون تومان و سکه یک گرمی بانک مرکزی با رشد سه میلیون تومانی به ۳۴ میلیون تومان رسیده است.

بذرافشان درباره حباب سکه نیز اظهار کرد: حباب سکه نیز از روز شنبه تا امروز با کاهش ۶۰۰ هزار تومانی به چهار میلیون و ۲۰۰ هزار تومان رسیده است.

رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران درباره روند افزایش قیمت‌ها و توصیه‌های مربوط به معاملات در بازار طلا گفت: توصیه ما به مردم این است که در معاملات خود دقت کنند و در زمان نوسان بازار و شرایط هیجانی صبر داشته باشند و زمانی که قیمت ها به ثبات رسید اقدام به خرید و فروش کرده تا کمتر در مقابل نوسانات متضرر شوند.

بذرافشان در پایان تصریح کرد: در پی نوسانات اخیر در بازار طلا نزدیک به ۱۰ درصد به تقاضای بازار افزوده شده اما نسبت به رکود اخیر در بازار تغییر چشمگیری را مشاهده نمی کنیم و افزایش اخیر قیمت طلا با وجود کاهش اونس جهانی ناشی از افزایش نرخ ارز است و اگر در این شرایط بانک مرکزی در بازار ارز ورود و مدیریت کند، می‌تواند نقش محوری در بازار طلا داشته باشد.

اوراق سلف سکه از چهارشنبه

منتشر می‌شود

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در راستای توسعه ابزارهای مالی و فراهم کردن امکان سرمایه‌گذاری در بازار طلا و کنترل نقدینگی، برای نخستین بار «اوراق سلف موازی استاندارد تمام سکه» را در تاریخ ۱۸ شهریورماه ۱۴۰۵ منتشر می‌کند.

به گزارش ایسنا، این اوراق با سرسید سه‌ماهه عرضه می‌شود. به این معنا که خریداران اوراق، در زمان انتشار، سکه را با قیمت کشف‌شده در بازار خریداری می‌کنند و در سررسید سه‌ماه بعد، مطابق شرایط اعلام‌شده، امکان دریافت «ارزش سکه» را خواهند داشت.

همچنین برای این اوراق تضمین حداقل بازدهی در نظر گرفته شده است؛ به‌گونه‌ای که دارنده اوراق در سررسید با استفاده از اختیار فروش، می‌توانند اوراق خود را با قیمتی معادل هفت درصد بیشتر از قیمت کشف‌شده در روز انتشار به فروش برساند. گفتنی است؛ این اوراق علاوه بر فراهم کردن امکان سرمایه‌گذاری در سکه، سازوکاری را پیش‌بینی می‌کند که دارنده اوراق در سررسید از حداقل بازدهی معادل هفت درصد نسبت به قیمت مبنای روز انتشار برخوردار باشد.

جزئیات مربوط به نحوه عرضه، قیمت و شرایط خرید و فروش این اوراق، از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بورس کالای ایران اعلام خواهد شد.

ریل گذاری چاپهار – زاهدان تا پایان شهریور تمام می‌شود

آن طور که معاون وزیر راه و شهرسازی خبر داده، ریل گذاری پروژه ۱۳ ساله راه‌آهن چاپهار – زاهدان تا پایان شهریور به پایان و این پروژه تا پایان سال به بهره‌برداری می‌رسد. به گزارش ایسنا، هوشنگ بازوند با بیان اینکه ریل گذاری راه آهن چاپهار-زاهدان تا پایان شهریور به پایان می‌رسد، گفت: این خط ریلی با پیشرفت ۹۲ درصدی تا پایان سال به بهره‌برداری می‌رسد.

وی افزود: بعد از ریل گذاری مدت زمانی نیاز است که اقدامات فنی مانند زیرکوب، جوش، پیچ و مهره را انجام دهیم. شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور که در یک برنامه تلویزیونی صحبت می‌کرد، تصریح کرد: رییس جمهوری و وزیر راه و شهرسازی بر این پروژه و اتمام آن تاکیدات بسیاری دارند.

وی در پایان گفت: در حال حاضر ریل گذاری حدود هشت کیلومتر از مسیر باقی مانده است که امیدواریم تا یک ماه آینده به اتمام برسد.

پیش‌تر وزیر راه وشهرسازی از تکمیل این پروژه ریلی خبر داده و عنوان کرده بود که این پروژه براساس برنامه‌ریزی انجام شده قرار بود سال گذشته به اتمام برسد ولی به دلیل وقوع جنگ به تعویق افتاد.

وی همچنین گفته بود، عملیات ریل گذاری راه‌آهن چاپهار- زاهدان در شهریورماه به پایان خواهد رسید و بهره‌برداری از این مسیر نیز تا پایان سال انجام می‌شود.

به گفته صادق، منظور از بهره‌برداری این است که تمام ایستگاه‌های مسیر، از چاپهار و ایرانشهر و نیکشهر تا زاهدان، عملیاتی شوند و امکان تردد قطار در مسیر رفت و برگشت، هم برای حمل بار و هم جابه‌جایی مسافر فراهم شود.

عامل مشترک وابسته است.

نوع هم هزینه دارد

اگر یک شرکت تصمیم بگیرد فقط برای کاهش ریسک وارد پنج استان جدید شود، ممکن است هزینه فروش، توزیع و بازاریابی آن به‌شدت افزایش پیدا کند. ورود به صنعت جدید نیز ممکن است نیازمند محصول متفاوت، نیروی فروش متخصص یا اعتبار طولانی‌مدت باشد. بنابراین Diversification یا تنوع‌بخشی رایگان نیست. مدیر باید میان دو هزینه مقایسه انجام دهد:

هزینه تمرکز و هزینه تنوع.

اگر احتمال واثر شوک در بازار اصلی پایین باشد، ممکن است حفظ تمرکز تصمیم اقتصادی بهتری باشد. اما اگر ۷۰ درصد درآمد به بازاری وابسته باشد که نوسان زیادی دارد، پرداخت هزینه برای توسعه بازار دوم می‌تواند شبیه خرید بیمه برای شرکت باشد.

نکته مهم این است که بازار دوم لازم نیست فوراً به اندازه بازار اصلی بزرگ شود.

حتی اگر سهم بازار دوم طی دو سال از پنج درصد به ۲۰ درصد برسد، وابستگی شرکت به بازار اصلی کاهش پیدا کرده است.

مراقب «تنوع ظاهری» باشید

یکی از جالب‌ترین حالت‌ها زمانی رخ می‌دهد که شرکت در ظاهر چند کانال فروش دارد اما پشت همه آنها یک منبع تقاضا قرار گرفته است. مثلاً محصول از طریق سایت شرکت، فروشگاه‌های فیزیکی، نمایندگان و یک مارکت پلیس فروخته می‌شود.

مدیر ممکن است بگوید چهار کانال فروش داریم.

اما اگر ۸۰ درصد مشتریان همه این کانال‌ها در یک منطقه جغرافیایی باشند، تنوع کانال نتوانسته ریسک جغرافیایی را کاهش دهد.

همین اتفاق درباره محصول نیز رخ می‌دهد.

شرکت ممکن است SKU ۲۰ داشته باشد، اما همه آنها به یک ماده اولیه کلیدی وابسته باشند. در ظاهر سبد محصول متنوع است، اما از منظر زنجیره تأمین، یک نقطه شکست مشترک وجود دارد.

به همین دلیل تحلیل تمرکز باید چندبعدی باشد.

یک داشبورد یک‌صفحه‌ای برای مدیرعامل

مدیرعامل لازم نیست هر ماه صدها ردیف داده فروش را بررسی کند.

یک صفحه می‌تواند اطلاعات مهم را نشان دهد.

روی آن بنویسید:

سهم پنج مشتری بزرگ از درآمد.

سهم بزرگ‌ترین استان.

سهم بزرگ‌ترین صنعت مشتریان.

سهم سه محصول اصلی.

سهم بزرگ‌ترین کانال فروش.

و در کنار هرکدام، تغییر نسبت به ۱۲ ماه قبل.

اگر سهم بزرگ‌ترین بازار از ۴۰ درصد به ۵۵ درصد رسیده باشد، یک هشدار مدیریتی ایجاد شده است؛ حتی اگر فروش کل شرکت رشد کرده باشد.

اتفاقا رشد فروش گاهی تمرکز را پنهان می‌کند.

فرض کنید فروش شرکت ۳۰ درصد رشد کرده، اما تقریباً تمام رشد از یک مشتری یا یک منطقه حاصل شده است. شرکت بزرگ‌تر شده، ولی ممکن است همزمان شکننده‌تر نیز شده باشد.

بنابراین فقط رشد درآمد را اندازه نگیرید.

کیفیت و تنوع درآمد را هم اندازه بگیرید.

سؤال مهم برای جلسه فروش این ماه

در بسیاری از جلسات فروش سؤال اصلی این است:

«چطور فروش ماه آینده را بیشتر کنیم؟»

یک سؤال دیگر هم به آن اضافه کنید:

اگر بزرگ‌ترین منبع درآمد ما فردا ۳۰ درصد کوچک شود، چه اتفاقی برای شرکت می‌افتد؟

بعد پاسخ را با عدد پیدا کنید.

اگر نتیجه نگران‌کننده بود، لازم نیست فوراً کل استراتژی فروش تغییر کند. می‌توان هدف کوچک‌تری تعیین کرد؛ مثلاً طی ۱۸ ماه سهم بزرگ‌ترین بازار از ۶۰ درصد به کمتر از ۴۵ درصد برسد، یا سهم دومین کانال فروش دو برابر شود.

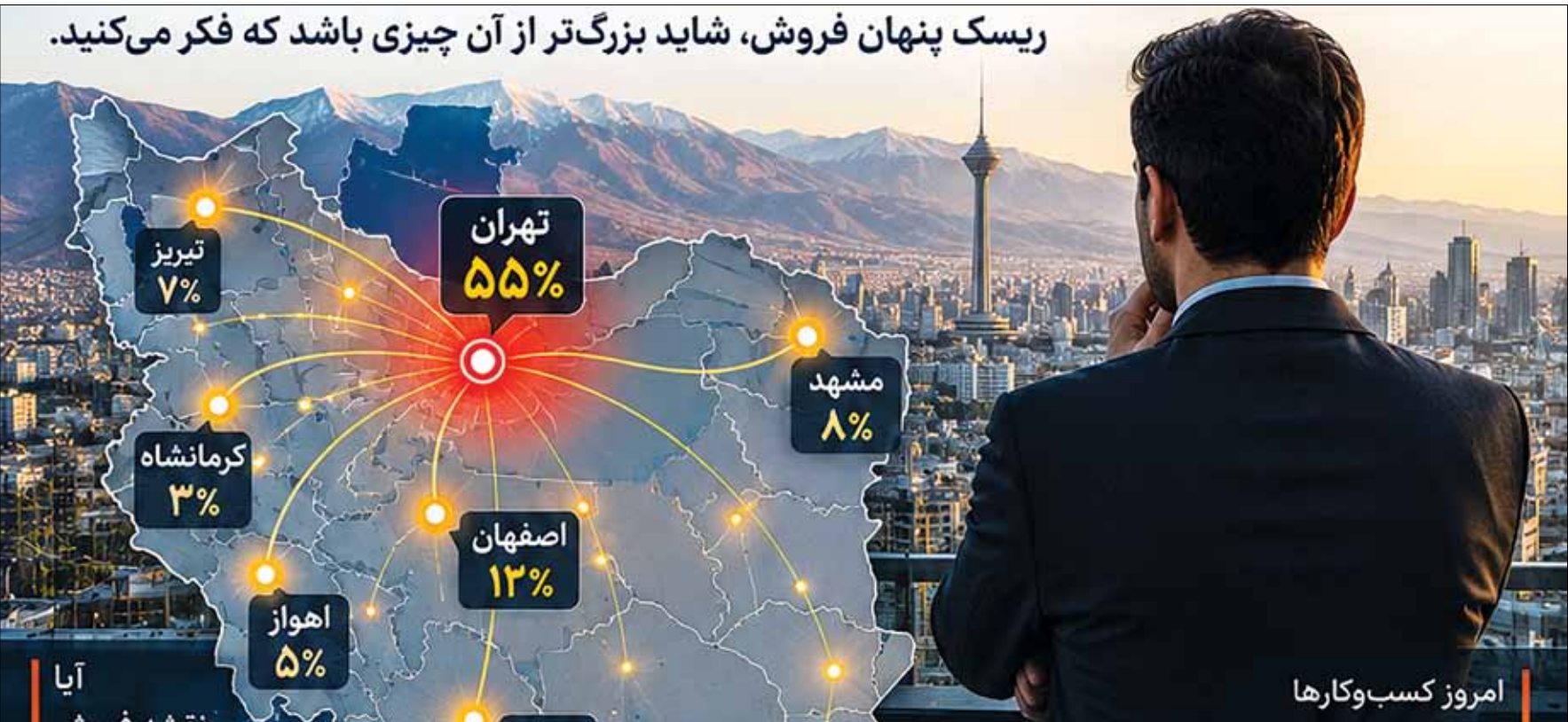
این همان تفاوت میان «فروش بیشتر» و «ساختن درآمد مقاوم‌تر» است.

کسب‌وکاری که هزار مشتری دارد ممکن است هنوز به‌شدت متمرکز باشد و کسب‌وکاری با ۱۰۰ مشتری ممکن است درآمد بسیار متنوع‌تری داشته باشد.

پس تعداد مشتریان به‌تنهایی معیار امنیت نیست.

گاهی مهم‌ترین ریسک فروش نه مشتری‌ای است که از دست می‌دهید، بلکه چیزی است که تعداد زیادی از مشتریان شما را همزمان به یکدیگر متصل کرده است.

ریسک پنهان فروش

چهارم، تمرکز کانال فروش است. چند درصد درآمد از نمایندگان،

فروش مستقیم، فروشگاه‌ها، شبکه‌های اجتماعی، مارکت پلیس‌ها یا سایر کانال‌ها حاصل می‌شود؟

می‌توان بُعد پنجمی هم اضافه کرد: تمرکز صنعتی.

برای یک شرکت B۲B این موضوع بسیار مهم است. ممکن است شرکت صدها مشتری حقوقی داشته باشد، اما بیشتر آنها پیمانکار ساختمانی باشند. کاهش فعالیت ساخت‌وساز در این حالت می‌تواند به شکل همزمان روی بخش بزرگی از مشتریان اثر بگذارد.

مدیر با کنار هم گذاشتن این پنج بُعد می‌تواند چیزی شبیه «نقشه تمرکز درآمد» شرکت بسازد.

این نقشه گاهی چیزهایی را آشکار می‌کند که در گزارش معمول فروش دیده نمی‌شود.

آزمون ۳۰ درصد؛ اگر بزرگ‌ترین بازار کوچک شود چه؟

یکی از ساده‌ترین ابزارهای مدیریتی برای سنجش این ریسک، Stress Test یا آزمون تنش است.

نیازی هم به مدل مالی پیچیده ندارد.

بزرگ‌ترین منبع تمرکز درآمد شرکت را پیدا کنید و فرض کنید فروش آن ۳۰ درصد کاهش پیدا کرده است.

اگر ۵۰ درصد درآمد از تهران حاصل می‌شود، کاهش ۳۰ درصدی فروش تهران تقریباً ۱۵ درصد درآمد کل شرکت را تحت تأثیر قرار می‌دهد. اگر ۴۰ درصد فروش متعلق به یک محصول باشد، افت ۳۰ درصدی آن محصول حدود ۱۲ درصد فروش کل را کاهش می‌دهد.

اگر ۶۰ درصد درآمد از یک کانال فروش ایجاد شود، کاهش ۳۰ درصدی عملکرد آن کانال حدود ۱۸ درصد درآمد را تهدید می‌کند. حالا سؤال بعدی مطرح می‌شود:

اگر چنین اتفاقی بیفتد، شرکت هنوز سودآور می‌ماند؟ این قسمت مهم‌تر از خود کاهش فروش است.

شرکتی با حاشیه سود پایین ممکن است با ۱۰ درصد افت درآمد از سود وارد زیان شود. شرکت دیگری شاید بتواند افت ۲۰ درصدی را تحمل کند. بنابراین ریسک تمرکز را نباید فقط با فروش اندازه گرفت. باید اثر آن را بر سود و جریان نقدی نیز محاسبه کرد.

عددی که می‌تواند مدیر را غافلگیر کند

یک شاخص بسیار ساده برای شروع وجود دارد:

سهم پنج منبع بزرگ درآمد از کل فروش.

این پنج منبع می‌توانند مشتری، شهر، محصول یا کانال باشند.

فرض کنیم پنج مشتری بزرگ فقط ۱۲ درصد فروش را تشکیل می‌دهند. عالی به نظر می‌رسد.

اما پنج استان بزرگ ۸۵ درصد فروش را تشکیل می‌دهند.

یا شاید سه محصول اصلی ۷۵ درصد درآمد را ایجاد کنند.

این اطلاعات به مدیر نشان می‌دهد تمرکز واقعی در کجاست.

برای شرکت‌هایی که می‌خواهند تحلیل دقیق‌تری داشته باشند، می‌توان از شاخص‌های تمرکز مانند HHI یا Herfindahl-Index

نیز استفاده کرد. در ساده‌ترین شکل، سهم هر بخش از بازار به توان دو می‌رسد و سپس با سایر سهم‌ها جمع می‌شود. هرچه نتیجه بالاتر باشد، تمرکز بیشتر است.

اما برای بسیاری از شرکت‌های کوچک و متوسط حتی نیازی نیست کار را با چنین محاسباتی آغاز کنند.

یک فایل اکسل ساده کافی است.

فروش ۱۲ ماه گذشته را براساس مشتری، شهر، استان، محصول، صنعت و کانال دسته‌بندی کنید. سپس سهم هرکدام از درآمد کل را محاسبه کنید.

احتمالاً همین جدول اولین نقاط آسیب‌پذیر را آشکار خواهد کرد.

تمرکز همیشه بد نیست

اینجا باید مراقب یک برداشت اشتباه باشیم.

تمرکز درآمد الزاماً نشانه مدیریت ضعیف نیست.

گاهی تمرکز نتیجه یک استراتژی کاملاً منطقی است. شرکتی که محصول تخصصی برای صنعت نفت تولید می‌کند طبیعتاً بخش بزرگی از مشتریان از همان صنعت خواهند بود. یک کسب‌وکار محلی نیز ممکن است هیچ دلیل اقتصادی برای حضور در ۲۰ استان نداشته باشد.

حتی تمرکز می‌تواند مزیت ایجاد کند.

تمرکز جغرافیایی هزینه توزیع را کاهش می‌دهد. تمرکز صنعتی باعث افزایش تخصص می‌شود. تمرکز روی چند محصول می‌تواند مقیاس اقتصادی ایجاد کند و تمرکز روی یک کانال فروش هزینه بازاریابی را کاهش دهد.

پس هدف این نیست که هر شرکت الزاماً همه‌چیز را متنوع کند.

هدف این است که مدیر بداند چه مقدار از کسب‌وکار روی یک متغیر شربندی شده است.

ریسکی که شناخته شده باشد قابل مدیریت است. خطر بزرگ‌تر زمانی است که شرکت تصور کند متنوع است، در حالی که درآمد آن به یک

فرصت امروز: داشتن مشتریان زیاد معمولاً نشانه خوبی برای یک کسب‌وکار است. مدیری که می‌بیند شرکتش به جای پنج مشتری بزرگ، هزار مشتری مختلف دارد، احتمالاً احساس امنیت بیشتری می‌کند. از نگاه او، اگر یکی از مشتریان از دست برود، صدها مشتری دیگر همچنان باقی می‌مانند و درآمد شرکت با مشکل جدی روبرو نمی‌شود.

اما این تصویر می‌تواند فریبنده باشد.

ممکن است شرکت هزار مشتری داشته باشد، اما ۶۰ درصد آنها در یک شهر باشند. ممکن است صدها خریدار مختلف داشته باشد، اما همه آنها از یک صنعت آمده باشند. حتی ممکن است مشتریان از نظر جغرافیایی پراکنده باشند، اما ۸۰ درصد فروش از یک کانال، مثلاً فروشگاه‌های زنجیره‌ای یا یک پلتفرم اینترنتی، انجام شود.

در تمام این حالت‌ها تعداد مشتری زیاد است، اما ریسک تمرکز همچنان بالاست.

بحث تازه درباره تمرکز منابع و فعالیت اقتصادی در تهران پنهان خوبی برای نگاه‌کردن به همین مسئله از زاویه کسب‌وکار است. معاون اجرایی رئیس‌جمهور اخیراً با انتقاد از تمرکز منابع در تهران، بر ضرورت هدایت تسهیلات و فعالیت‌های اقتصادی به سایر مناطق تأکید کرده است.

برای مدیر یک شرکت، اما سؤال کاربردی‌تر چیز دیگری است: اگر بخش بزرگی از فروش شما به یک شهر، یک محصول، یک صنعت یا یک کانال وابسته باشد، آیا واقعاً کسب‌وکاری متنوع دارید؟

هزار مشتری، اما یک ریسک

فرض کنیم شرکتی هزار مشتری فعال دارد و سالانه ۲۰۰ میلیارد تومان فروش می‌کند. در نگاه اول، وضعیت مناسبی است. هیچ مشتری به‌تنهایی بیش از دو درصد درآمد شرکت را تشکیل نمی‌دهد.

مدیر می‌تواند با اطمینان بگوید: «ما به هیچ مشتری بزرگی وابسته نیستیم».

حالا فروش را براساس جغرافیا بررسی کنیم.

فرض کنیم ۱۱۰ میلیارد تومان از فروش در تهران انجام می‌شود. اصفهان ۲۴ میلیارد تومان، خراسان رضوی ۱۶ میلیارد تومان، فارس ۱۲ میلیارد تومان و کل سایر استان‌ها ۳۸ میلیارد تومان از درآمد را تشکیل می‌دهند.

ناگهان تصویر تغییر می‌کند.

شرکت به یک مشتری وابسته نیست، اما به یک بازار وابسته است.

اگر به هر دلیلی فروش تهران ۳۰ درصد کاهش پیدا کند، شرکت ۳۳ میلیارد تومان از درآمد خود را از دست می‌دهد؛ یعنی فروش کل شرکت حدود ۱۶.۵ درصد کاهش پیدا می‌کند.

هیچ مشتری بزرگی از دست نرفته است. حتی ممکن است تعداد مشتریان تقریباً ثابت باقی مانده باشد. اما یک ریسک مشترک، تعداد زیادی از آنها را همزمان تحت تأثیر قرار داده است.

این همان چیزی است که تحلیل ساده تعداد مشتریان نشان نمی‌دهد.

تنوع مشتری با تنوع درآمد فرق دارد

یکی از اشتباهات رایج در مدیریت ریسک، شمردن تعداد مشتریان به جای بررسی منبع درآمد است.

فرض کنید دو شرکت هر کدام ۵۰۰ مشتری دارند.

شرکت اول ۵۰۰ مشتری خود را در ۲۰ استان، هفت صنعت و سه کانال فروش مختلف پیدا کرده است. بزرگ‌ترین استان ۱۵ درصد فروش و بزرگ‌ترین صنعت ۲۰ درصد درآمد شرکت را تشکیل می‌دهد.

شرکت دوم نیز ۵۰۰ مشتری دارد، اما ۷۰ درصد آنها در تهران هستند و تقریباً همه در یک صنعت فعالیت می‌کنند.

از نظر تعداد مشتری، دو شرکت مشابه‌اند.

از نظر ریسک، اصلاً مشابه نیستند.

اگر تقاضا در صنعت اصلی شرکت دوم کاهش پیدا کند، تعداد زیادی از مشتریان همزمان خریدشان را کم می‌کنند. اگر یک تغییر مقرراتی آن صنعت را تحت فشار قرار دهد، اثر آن روی بخش بزرگی از درآمد شرکت ظاهر می‌شود.

بنابراین مدیر باید به جای یک سؤال، دو سؤال بپرسد:

چند مشتری داریم؟

و مهم‌تر از آن:

این مشتریان به چه ریسک‌های مشتری وابسته‌اند؟

پاسخ سؤال دوم می‌تواند ساختار واقعی ریسک درآمد را نشان دهد.

چهار نوع تمرکز که باید اندازه بگیرید

ریسک تمرکز فقط جغرافیایی نیست. تقریباً هر شرکت باید فروش خود را حداقل در چهار بُعد بررسی کند.

اول، تمرکز مشتری است. چه درصدی از درآمد از پنج یا ۱۰ مشتری بزرگ می‌آید؟

دوم، تمرکز جغرافیایی است. چه سهمی از درآمد وابسته به بزرگ‌ترین شهر، استان یا منطقه است؟

سوم، تمرکز محصول است. اگر محصول پرفروش شرکت ناگهان با افت تقاضا مواجه شود، چه مقدار از درآمد در معرض خطر قرار می‌گیرد؟

جلوگیری از اضافه برداشت بانک‌ها در کنترل شتاب تورم موثر بود

دبیر کانون بانک‌ها و مؤسسات اعتباری خصوصی با اشاره به نقش نظام بانکی در خلق پول و تحولات تورمی، گفت: سیاست‌های اخیر بانک مرکزی در زمینه کنترل اضافه‌برداشت بانک‌ها و انضباط بخشی به شبکه بانکی، اقدامات مؤثری بوده که علاوه بر کمک به کنترل شتاب تورم، موجب بهبود کفایت سرمایه برخی بانک‌ها نیز شده است.
محمدرضا جمشیدی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره نقش نظام بانکی در خلق پول و تأثیر آن بر تورم اظهار کرد: بانک مرکزی سیاست‌گذار اصلی در این زمینه است و بانک‌ها نیز عملاً مقررآت و سیاست‌هایی را که بانک مرکزی برای دستیابی به اهداف خود تعیین می‌کند، اجرا می‌کنند و موارد نخطی از این مقررات نیز کمتر دیده می‌شود.

وی افزود: بانک مرکزی در حال حاضر به طور دقیق شبکه بانکی را کنترل می‌کند و به ویژه طی یکی – دو ماه اخیر، تأکید بیشتری بر کنترل شتاب تورم و ایجاد انضباط در نظام بانکی داشته است. دبیر کانون بانک‌ها و مؤسسات اعتباری خصوصی درباره تأثیر سیاست‌های اخیر بانک مرکزی در زمینه کنترل اضافه برداشت بانک‌ها نیز گفت: جلوگیری از اضافه برداشت بانک‌ها اقدام بسیار مؤثری بوده و در این زمینه می‌توان آثار آن را در وضعیت برخی بانک‌ها مشاهده کرد. جمشیدی ادامه داد: اجرای این سیاست حتی موجب شده کفایت سرمایه اغلب بانک‌ها روند بهبودی پیدا کند؛ به طوری که برخی بانک‌هایی که کفایت سرمایه آنها کمتر از هشت درصد بود، توانسته‌اند این نسبت را به هشت درصد و حتی بالاتر از آن برسانند. وی با بیان اینکه به نظر می‌رسد سیاست‌های بانک مرکزی در این زمینه تاکنون موفقیت‌آمیز بوده است، تصریح کرد: مجموع این اقدامات نشان می‌دهد که سیاست‌های در نظر گرفته شده برای ایجاد انضباط در شبکه بانکی و کنترل اضافه برداشتها آثار مثبتی داشته است.

دبیر کانون بانک‌ها و مؤسسات اعتباری خصوصی در پاسخ به این پرسش که آیا می‌توان به تداوم روند کاهش‌ی شتاب تورم امیدوار بود، گفت: با توجه به اقداماتی که بانک مرکزی در پیش گرفته و روندی که در زمینه کنترل شبکه بانکی و اضافه برداشتها ایجاد شده است، امیدواریم این روند کاهش‌ی ادامه پیدا کند. جمشیدی تأکید کرد: بانک مرکزی به‌عنوان سیاست‌گذار پولی، نقش اصلی را در این زمینه برعهده دارد و تداوم اجرای سیاست‌های انضباطی می‌تواند به استمرار روند موجود و کنترل بیشتر شتاب تورم کمک کند.

ایرانی‌ها بهار امسال چقدر پیامک زدند؟

سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی در فصلنامه جدید خود آخرین آمار وضعیت فیبرنوری و سهم بازار مشترکین تلفن همراه و ثابت در بهار امسال را منتشر کرد. به گزارش ایسنا، بر اساس این گزارش سهم بازار مشترکین تلفن ثابت،تعداد خطوط شهری و روستایی، تعداد خطوط منصوبه و دایری و ضریب نفوذ تلفن ثابت اعلام شد.

بر این اساس، شرکت مخابرات ایران (TCI) ۹۸ درصد از سهم بازار مشترکین تلفن ثابت و شرکت‌های دارای پروانه FCP که ارائه دهنده‌های سرویس‌های اینترنتی و ارتباطی ثابت هستند، ۲ درصد از این سهم را در اختیار دارند و SERVCO فاقد سهم گزارش شده است. طبق این گزارش،تعداد اشتراک‌های روستایی از بهار ۱۴۰۴ تا بهار امسال ۱.۵۱ درصد کاهش داشته و از سه میلیون و ۹۳۱ هزار و ۴۲۷ نفر به سه میلیون و ۸۷۱ هزار و ۸۹۴ نفر رسیده است. تعداد روستاهای دارای ارتباط ثابت نیز رشدی نداشته و با ۰.۰۴ درصد کاهش همراه بوده است. اما در بخش روستاهای دارای تلفن خانگی، تعداد روستاها در بهار ۱۴۰۵ به ۴۷ هزار و ۵۷۳ روستا رسیده که رشد ۰.۳۲ درصد را نسبت به بهار سال گذشته نشان می‌دهد. همچنین بر اساس داده‌های ارائه شده در گزارش مذکور، تعداد خانوارهای تحت پوشش شبکه فیبر نوری در بهار ۱۴۰۵ به بیش از ۱۱ میلیون و ۱۲۶ هزار و ۲۸۰ خانوار رسیده است؛ رقمی که در بازه زمانی مشابه سال گذشته یعنی در سه ماهه اول سال ۱۴۰۴ حدود ۸ میلیون و ۲۲۷ هزار و ۹۲۰ خانوار بود که نشان دهنده رشد قابل توجه در پوشش فیبرنوری است. بهار ۱۴۰۵ مجموع مکالمات شبکه سیمار به بیش از ۱۰۰ میلیارد و ۶۰۲ میلیون و ۱۷۹ هزار دقیقه رسیده و متوسط مکالمه ماهانه به ازای هر کاربر نیز ۱۹۲.۳۳ گزارش شده است.

به گزارش ایسنا، طی همین دوره ۸۶ میلیارد و ۱۴۶ میلیون و ۶۳۲ هزار و ۲۳۹ پیامک در شبکه‌های سیمار مبادله شده و متوسط پیامک ماهانه به ازای هر کاربر ۱۶۴.۷ پیامک بوده است. بر این اساس مجموع مکالمات و پیامک‌های ثبت شده در سه ماهه نخست سال حاکی از ابعاد بزرگ زیرساخت سیمار کشور است.

عملیات تخلیه و بارگیری محموله برنج وارداتی رو به اتمام است

عملیات تخلیه و بارگیری محموله برنج وارداتی در یکی از اسکله‌های استان هرمزگان با وجود حمله ددمنشانه دشمن، رو به اتمام است.

به گزارش خبرگزاری مهر، مسعود رمضان‌پور، مدیرکل غله و خدمات بازرگانی استان هرمزگان با تأکید بر عملکرد شجاعانه و مسئولانه همکاران خود در عملیات ورود، پهلودهی و آغاز تخلیه محموله یک فروند کشتی حامل ۲۲ هزار تن برنج وارداتی در یکی از اسکله‌های آن استان همزمان با حملات ددمنشانه و تجاوزکارانه دشمن، گفت: عملیات تخلیه و بارگیری محموله برنج وارداتی کشتی مذکور رو به اتمام است.

وی با تأکید بر اهمیت و ضرورت استمرار تأمین کالاهای اساسی در شرایط حساس کنونی افزود: در شرایطی که دشمنان با اقدامات وحشیانه خود، در صدد ایجاد التهاب در بازار هستند، شرکت بازرگانی دولتی ایران و مجموعه غله هرمزگان با تمام ظرفیت و در کنار سایر دستگاه‌های متولی، مأموریت تأمین، حفظ و توزیع کالاهای اساسی را با جدیت دنبال می‌کنند.

وی با اطمینان‌بخشی درباره استمرار روند تأمین و توزیع کالاهای اساسی، تأکید کرد: هیچ خلیی در روند تأمین و توزیع کالاهای اساسی ایجاد نخواهد شد و تأمین پایدار نیازهای مردم تضمین شده است.

مداخله جدید ارزی آقای رئیس کل برای مدیریت دلار

رسمی برای پوشش ریسک و حفظ ارزش دارایی مردم خبر داده است. به گفته او، هدف این است که تقاضای احتیاطی الزاماً به بازار نقدی ارز منتقل نشود.

اختیار معامله سکه یکی از ابزارهایی است که رئیس کل بانک مرکزی به آن اشاره کرده و از فعال شدن آن در روزهای آینده خبر داده است. استفاده از ابزارهای مشتقه این امکان را ایجاد می‌کند که افراد و فعالان اقتصادی به جای خرید مستقیم ارز یا طلا و ایجاد فشار بیشتر بر بازار نقدی، از ابزارهای مالی برای پوشش ریسک کاهش ارزش دارایی خود استفاده کنند.

ایین رویکرد از نظر سیاست‌گذاری اهمیت زیادی دارد؛ زیرا اگر تقاضای سرمایه‌ای و احتیاطی بتواند در بازارهای مالی رسمی پاسخ بگیرد، فشار کمتری به بازار نقدی ارز وارد خواهد شد. تجربه سیاست‌های ارزی بانک مرکزی در سال‌های گذشته نیز نشان داده است که ابزارهایی مانند پیش‌فروش ارز، معاملات مشتقه، عرضه سکه و اوراق مرتبط با ارز و طلا می‌توانند در مدیریت انتظارات نقش داشته باشند. در کنار بازار نقدی، توسعه ابزارهای مالی به سیاست‌گذار اجازه می‌دهد بخشی از ریسک آینده را به بازار سرمایه و ابزارهای قراردادی منتقل کند. از منظر اقتصادی، ایسن موضوع زمانی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که عامل اصلی افزایش نرخ ارز، کمبود واقعی ارز برای واردات نباشد، بلکه انتظارات افزایشی و نگرانی از آینده باشد. در چنین شرایطی، عرضه فیزیکی ارز ممکن است تنها اثر کوتاه‌مدت داشته باشد، اما ایجاد امکان پوشش ریسک می‌تواند بخشی از تقاضای احتیاطی را از بازار نقدی خارج کند.

در نهایت باید گفت اظهارات اخیر همتی نیز بیش از آنکه صرفاً وعده تزریق ارز به بازار باشد، حامل این پیام است که بانک مرکزی مجموعه‌ای از ابزارها را برای مدیریت نوسانات در اختیار دارد و در صورت فاصله گرفتن نرخ ارز از واقعیت‌های بنیادی، آماده استفاده از آنهاست. موفقیت این سیاست اما به میزان منابع ارزی، اعتبار سیاست‌گذار نزد فعالان اقتصادی و مهم‌تر از همه توانایی بانک مرکزی در مدیریت انتظارات وابسته خواهد بود.

باشد، حتی یک مداخله محدود اما هدفمند می‌تواند پیام سیاست‌گذار را به بازار منتقل کند.

همتی نیز صراحتاً اعلام کرده است که هرگاه نرخ‌ها از واقعیت‌های بنیادی اقتصاد فاصله بگیرند و نوسانات انتظاری تشدید شود، بانک مرکزی به موقع و با قدرت در بازار مداخله خواهد کرد و زمان، نحوه و حجم این مداخله را متناسب با شرایط بازار تعیین می‌کند.

مرکز مبادله؛ کانال رسمی مدیریت عرضه و تقاضا

ابزار مهم دیگر بانک مرکزی، بازار رسمی ارز و مرکز مبادله ارز و طلای ایران است. این بازار می‌تواند به عنوان محلی برای کشف قیمت، عرضه ارز صادرکنندگان و تأمین ارز مورد نیاز واردکنندگان عمل کند و از انتقال تمام تقاضای تجاری به بازار غیررسمی جلوگیری کند. در واقع هرچه سهم معاملات واقعی و تجاری در بازار رسمی بیشتر شود، امکان تفکیک تقاضای واقعی از تقاضای سفته بازانه نیز افزایش پیدا می‌کند. مقررآت بازار ارز تجاری نیز اختیاراتی برای مدیریت دامنه نوسان، محدود کردن برخی معاملات و حتی توقف معاملات در شرایط خاص برای ناظر بازار در نظر گرفته است.

مدیریت تقاضا؛ روی دیگر مداخله ارزی

در کنار افزایش عرضه، مدیریت تقاضا نیز اهمیت زیادی دارد. بخشی از تقاضای بازار ارز مربوط به نیازهای تجاری و واقعی است، اما بخش دیگری از تقاضا با هدف حفظ ارزش دارایی، سفته‌بازی یا نگرانی نسبت به آینده شکل می‌گیرد. همتی معتقد است در شرایطی که تقاضای تجاری با کمبود جدی ارز مواجه نیست، بخش قابل توجهی از فشار موجود بر بازار را باید در افزایش تقاضای احتیاطی، سفته‌بازانه و خروج سرمایه جست و جو کرد. این تقاضا به اخبار و انتظارات حساس است و می‌تواند در مدت کوتاهی افزایش یا کاهش یابد.

بنابراین بانک مرکزی صرفاً با عرضه ارز نمی‌تواند تمام مسئله را حل کند و لازم است ابزارهایی برای هدایت این نوع تقاضا به بازارهای رسمی و مالی در اختیار داشته باشد.

ابزارهای مالی؛ جایگزین خرید ارز نقدی

در همین چارچوب، رئیس کل بانک مرکزی از مجموعه‌ای از ابزارهای

ابزارهای جدید برای مدیریت بازار ارز از سوی سیاستگذار پولی در دستور کار قرار گرفت؛ ابزارهایی که در شرایط فعلی، از عرضه ارز و مدیریت بازار رسمی تا ابزارهای مالی برای مهار تقاضای احتیاطی را در برمی‌گیرد. در این راستا متولی بانک مرکزی از آمادگی این بانک برای استفاده از ظرفیت‌های ارزی و مجموعه‌ای از ابزارهای مستقیم و غیرمستقیم برای مدیریت بازار خبر داده است.

به گزارش ایسنا، بازار ارز طی هفته‌های اخیر تحت تأثیر مجموعه‌ای از عوامل اقتصادی و غیراقتصادی از جمله افزایش انتظارات تورمی، تحولات سیاسی و افزایش تقاضای احتیاطی و سفته بازانه، با نوسانات قابل توجهی مواجه بوده است. در چنین شرایطی، یکی از پرسش‌های اصلی این است که بانک مرکزی چه ابزارهایی برای مداخله در بازار در اختیار دارد و مداخله احتمالی این بانک چگونه می‌تواند بر روند نرخ ارز اثر بگذارد؟

عبدالنصر همتی – رئیس کل بانک مرکزی – در تازه‌ترین اظهارات خود با اشاره به همین موضوع اعلام کرده است که با وجود شرایط جنگی، محدودیت‌های شدید خارجی و اختلال در تجارت کشور، تأمین ارز واردات نسبت به مدت مشابه سال گذشته تنها ۱۵ درصد کاهش داشته است؛ ضمن اینکه بخشی از این کاهش نیز ناشی از کاهش حجم واردات و تقاضای تجاری برای ارز بوده است.

به گفته همتی، بانک مرکزی در همین دوره موقعیت ذخایر خود را تقویت کرده و منابع موجود برای استمرار پوشش نیازهای تجاری کشور در سناریوهای پیش‌رو کفایت دارد.

عرضه ارز؛ نخستین و مستقیم‌ترین ابزار

یکی از شناخته شده‌ترین ابزارهای بانک مرکزی برای مدیریت بازار ارز، استفاده از منابع ارزی و افزایش یا کاهش عرضه ارز در بازار است. بانک مرکزی می‌تواند متناسب با شرایط، از ذخایر و منابع ارزی در اختیار خود برای پاسخ به تقاضا و جلوگیری از شکل‌گیری جهش‌های غیرعادی استفاده کند.

البته مداخله ارزی الزاماً به معنای عرضه گسترده و مستمر ارز نیست. در شرایطی که بخش عمده تقاضا ناشی از انتظارات و رفتارهای هیجانی

به گفته یک کارشناس حوزه موبایل همزمان با افزایش نجومی قیمت تلفن همراه و در حالی که مردم منتظر ورود کالاهای جدید به بازار هستند، بخش عمده‌ای از گوشی‌های موجود در انبارها به دلیل نداشتن کد ساتا از چرخه عرضه خارج شده و به جای تأمین نیاز مردم، در انبارها رسوب کرده‌اند.

رضا عالیان – سخنگوی سابق انجمن تلفن همراه ایران – در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به انتشار اخبار اخیر مربوط به کشف و شناسایی موبایل‌های احتکارشده، گفت: موضوع احتکار موبایل موضوع تازه‌ای نیست و بررسی‌های مربوط به آن به دو تا سه ماه قبل بازمی‌گردد و انتشار خبر آن در ایام اخیر مربوط به چند دلیل است. در اسفندماه سال گذشته و همزمان با شرایط جنگی از سوی «شعام» مصوبه‌ای صادر شد که بر اساس آن گمرک می‌توانست به دلیل مخاطرات شرایط جنگی، کالاهایی را که در انبارهای گمرکی و مناطق مرزی و بندار قرار داشتند، بدون دریافت کد ساتا و با اخذ تعهد از صاحبان کالا ترخیص کند.

وی افزود: ماهیت این مصوبه با هدف آن بود که این کالاها از معرض آسیب احتمالی دور شده و در انبارهای امن نگهداری شوند که موبایل نیز یکی از کالاهایی بود که مشمول این تصمیم شد.

سخنگوی سابق انجمن تلفن همراه تصریح کرد: اما تفاوت موبایل با بسیاری از کالاهای دیگر این بود که بدون دریافت کد ساتا، امکان رجیستری آن وجود نداشت. از سوی دیگر، در آن مقطع به دلیل شرایط خاص کشور و اختلالات موجود در فرآیندهای بانکی و اداری، کد ساتا برای کالاهای موجود در گمرک صادر نمی‌شد؛ بنابراین شرکت‌ها، موبایل‌های خود را از گمرک ترخیص و در انبارهای خود نگهداری کردند، اما امکان فروش آنها را نداشتند.

عالیان با بیان اینکه آمار دقیقی از ارزش این کالاها منتشر نشد، اظهار کرد: ارقامی که درباره ارزش این موبایل‌ها مطرح می‌شد متفاوت بود و برخی از ۴۰ تا ۵۰ میلیون دلار و برخی دیگر از ۱۰ تا ۲۰ میلیون دلار صحبت می‌کنند. البته بخشی از مشکل نیز به زمان‌بندی گزارش‌های گمرک بازمی‌گشت؛ چراکه بسیاری از این کالاها پیش از سال و در اسفندماه از گمرک خارج شده بودند و در گزارش‌های بعدی، آمار آنها به شکل دقیقی منعکس نمی‌شد.

وی ادامه داد: این کالاها در انبار شرکت‌ها باقی ماند و در همین مدت، شرکت‌ها، تشکل‌های صنفی، اتحادیه‌ها، اتاق اصناف و فعالان این حوزه بارها مکاتبه کردند و خواستار تعیین تکلیف کالاها برای دریافت کد ساتا شدند؛ چراکه کالاها بر اساس مصوبه ترخیص شده بودند اما صاحبان آنها امکان دریافت کد ساتا و در نتیجه فروش و عرضه آنها به بازار را نداشتند و سرمایه‌شان نیز در این کالاها رسوب کرده بود و به علت عدم شرایط فروش، گردش نقدینگی شرکت‌ها نیز با چالش روبرو شده بود.

این کارشناس صنعت موبایل خاطرنشان کرد: در ایسن میان نیز گزارش‌هایی به پلیس امنیت اقتصادی رسید که یکی از دلایل افزایش قیمت موبایل، نگهداری و عرضه نکردن کالا توسط برخی شرکت‌هاست.

با این حال، بخش بزرگی از کالاهایی که در این پرونده شناسایی شده، همان کالاهای فاقد کد ساتا هستند که اساساً امکان فروش نداشتند. عالیان تأکید کرد: بی شک ممکن است در میان کالاهای احصاشده، کالاهایی نیز وجود داشته باشد که در لایه‌های مختلف زنجیره توزیع، با عنوان احتکار شناخته شوند، اما درباره شرکت‌های واردکننده، منطقی نیست که کالا را در اختیار داشته باشند و آن را نفروشند؛ چراکه واردکننده برای حفظ جریان نقدینگی و ایفای تعهدات ارزی و ریالی خود نیازمند فروش کالا و کسب نقدینگی است.

انتشار خبر احتکار همزمان با بحث بازگشایی ثبت سفارش!

وی درباره چرایی انتشار این خبر در مقطع فعلی نیز گفت: از دو هفته قبل جلساتی در وزارت صمت، کمیته ارزی و بخش‌های مختلف برگزار شده تا زنجیره تأمین موبایل مدیریت شود و میان عرضه و تقاضا تعادل ایجاد و از تشدید تنش‌های قیمتی جلوگیری شود. در این جلسات ظاهراً اعلام شده بود که با ثبت سفارش مجدد موبایل مخالفت شده، اما تصمیم نهایی منوط به نظر وزیر صمت بود و در ادامه نیز اعلام شد که وزیر با آن موافقت کرده است با این حال، خبر این موضوع از سوی گمرک اعلام شد، در حالی که جلسه در وزارت صمت برگزار و تصمیم‌گیر نهایی وزارت صمت بود.

سخنگوی سابق انجمن موبایل ایسرا ن تصریح کرد: مجموعه این اتفاقات این شائبه را ایجاد می‌کند که خبر احتکار در مقطعی منتشر شده که امیدها برای باز شدن مجدد ثبت سفارش به بالاترین سطح رسیده بود و ممکن است این خبر بهانه‌ای برای جلوگیری از بازگشایی ثبت سفارش موبایل پس از حدود شش ماه باشد و اخبار منفی در چنین شرایطی می‌تواند کارکرد بازدارنده داشته باشد؛ بنابراین موضوع احتکار موبایل در مقطع فعلی، بیش از آنکه یک خبر مثبت باشد، می‌تواند کارکرد بازدارندگی داشته باشد.

کالاهای فاقد ساتا را وارد بازار کنید

عالیان تأکید کرد: یکی از اقدامات مثبت و فوری می‌تواند تعیین تکلیف کالاهایی باشد که بر اساس مصوبه زمان جنگ از گمرک ترخیص شده‌اند. اگر ارزش این کالاها حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون دلار باشد، فعال شدن کد ساتای آنها و ورودشان به بازار می‌تواند طی یک تا دو ماه آینده بازار موبایل را تنظیم و از شدت تنش‌های قیمتی کم کند و از آنجا که این کالاها به صورت قانونی وارد کشور، تأمین ارز شده و ثبت سفارش داشته‌اند؛ تنها مشکل اصلی آنها این است که کد ساتا دریافت نکرده‌اند؛ بنابراین باید شرایطی فراهم شود که این کالاها وارد بازار شوند تا بتوانند به تقاضای بازار و نیاز مردم پاسخ دهند.

وی مرحله بعد را بازگشایی مدیریت‌شده ثبت سفارش دانست و اظهار کرد: اگر ثبت سفارش‌ها به صورت مدیریت‌شده باز می‌شد، شاید امروز با این سهم از چالش قیمتی در بازار موبایل مواجه نبودیم. اما اگر کالا به صورت حداقلی و مدیریت‌شده وارد بازار می‌شد، امروز اخبار مربوط به افزایش قیمت موبایل تا این اندازه مورد توجه قرار نمی‌گرفت و تصمیم‌گیری درباره زنجیره تأمین نیز با آرامش بیشتری انجام می‌شد. موبایل یک کالای استراتژیک است

سخنگوی سابق انجمن موبایل ایران با تأکید بر اینکه موبایل باید در سیاست‌گذاری‌ها به عنوان یک کالای استراتژیک دیده شود، گفت: موبایل کالای مصرفی نیست، بلکه یک کالای استراتژیک است و اهمیت ایسن کالا به دلیل ضریب نفوذ و وابستگی بخش‌های مختلف زندگی مردم به آن، بسیار بالا است. در کالاهای مصرفی ممکن است افزایش قیمت باعث کاهش مصرف خانوار شود، اما درباره موبایل نمی‌توان همین منطق را دنبال کرد. امروز کار، تحصیل، درمان و بخش قابل توجهی از زندگی مردم به موبایل وابسته شده و بخش بزرگی از خدمات دولتی و اجتماعی مانند گذشته حضوری و فیزیکی نیست؛ بنابراین سیاستگذار باید برای پایداری تأمین، واردات، ارائه خدمات و کنترل قیمت آن برنامه داشته باشد.

وی با اشاره به شرایط اقتصادی و جنگی کشور گفت: فعالان اقتصادی شرایط کشور را درک می‌کنند و می‌دانند که کشور در وضعیت جنگی قرار دارد، اما اگر قرار است محدودیت و فشار وجود داشته باشد، نباید هزینه آن فقط بر دوش فعالان یک صنف قرار گیرد؛ اگر قرار است فعالان این حوزه با محدودیت مواجه شوند، همه باید در این شرایط سهم داشته باشند و اگر قرار است گشایشی ایجاد شود، این گشایش نیز باید برای همه فعالان زنجیره تأمین باشد. هدف نهایی باید این باشد که مصرف‌کننده با چالش تأمین کالا، افزایش قیمت و مشکلات مشابه مواجه نشود.

تغییر منشا ارز؛ راهکاری زمان‌بر

سخنگوی سابق انجمن موبایل ایران درباره تغییر منشا ارز از «صادرات خود» به «رز اشخاص» گفت: این تغییر، اگرچه می‌تواند در آینده راهکارهایی برای تأمین ارز موبایل ایجاد کند، اما اجرای آن در سامانه‌های فعلی و مبادی اجرایی، زمان‌بر است. عالیان توضیح داد: تجربه سال‌های گذشته نشان داده که حتی یک تغییر کوچک در سامانه جامع تجارت می‌تواند فرآیند ثبت سفارش و تخصیص ارز را چند هفته یا حتی بیشتر به عقب بیندازد. بنابراین تغییر منشا ارز نیز طبیعتاً با چالش‌های زمانی و عملیاتی همراه خواهد بود. وی در پایان تأکید کرد: برای مدیریت زنجیره تأمین و پایدار نگه داشتن عرضه موبایل، راهکارهای دیگری نیز وجود دارد و انتظار اینکه صرفاً با باز شدن ثبت سفارش از فردا صبح مشکل حل شود، منطقی نیست. در کوتاه‌مدت می‌توان کد ساتای کالاهای ترخیص‌شده را فعال کرد تا امکان رجیستری و عرضه آنها فراهم شود و در مرحله بعد نیز ثبت سفارش‌ها به میزان مشخص و مدیریت‌شده باز شود و اگر این اقدامات به درستی انجام شود، بازار موبایل می‌تواند تا حدی متعادل شود تا چرخه بازار به حرکت بازگردد و از وضعیت فعلی خارج شود.

